

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL ALYTAUS APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. gegužės 13 d. Nr. KA-P-31-9-7
Kaunas

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento
direktoriaus Kęstučio Širvaičio
2007-05-31 pavedimą Nr. P-31-9

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Lina Nalivaikienė (grupės vadovė)
Ramunė Simaškienė

Auditas pradėtas 2007-06-01
Auditas baigtas 2008-05-13

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Dėl apskrities patikėjimo teise valdomo buvusios SDAALR valstybės turto valdymo	5
2. Dėl apskrities nekilnojamojo turto apskaitos	7
3. Rekomendacija	8

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus Kęstučio Širvaičio 2007 m. gegužės 31 d. pavedimu Nr. P-31-9.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Lina Nalivaikienė (grupės vadovė) ir vyresnioji valstybinė auditorė Ramunė Simaškienė.

Audituojamas subjektas – Alytaus apskrities viršininko administracija (toliau – apskritis), adresas: Tvirtovės g.1 / Naujoji g. 2, LT-62113 Alytus. Identifikavimo kodas – 188640086. Audituojamu laikotarpiu apskričiai vadovavo apskrities viršininkas Eugenijus Palavinskas, Apskaitos ir finansų departamento direktore iki 2007 m. balandžio 2 d. dirbo Regina Stonienė, nuo 2007 m. birželio 5 d. – Albertas Kupinas.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie apskrities suvestinę finansinę atskaitomybę ir kitas suvestines ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituota apskrities 2007 metų suvestinė finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Finansinio turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 7), Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 8); planų ir programų sąmatų įvykdymo suvestinės ataskaitos: Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1), Ikimokyklinių, visų tipų bendrojo lavinimo, internatinių ir vaikų globos bei kitų švietimo įstaigų darbuotojų etatų ir vaikų bei moksleivių kontingento plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-2), Sveikatos priežiūros, socialinės globos bei rūpybos įstaigų ir darbuotojų etatų plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-5), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11).

Apskrities administracija, dešimt pavaldžių įstaigų ir penki struktūriniai padaliniai 2007 m. vykdė keturiolika programų. Apskritis 2007 metais gavo ir panaudojo 31 808,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis valstybės kontrolieriaus patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais¹.

Siekdami gauti įrodymų, reikalingų audito tikslams pasiekti, ištyrėme ir įvertinome vidaus kontrolę ir jos riziką. Nustatėme reikšmingų kontrolės rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir jų naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams.

Apskirtyje įvertinome valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Atsižvelgdami į valstybės kontrolieriaus įsakymu² nustatytas finansinio (teisėtumo) audito strategines sritis, surinkome ir įvertinome duomenis apie apskrities viršininkui patikėjimo teise perduotą valdyti buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti (toliau – SDAALR) turtą ir stebėtojo teisėmis dalyvavome jo inventorizacijoje. Parengėme darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, ilgalaikio turto, trumpalaikio turto, atsargų, mitybos ir medikamentų išlaidų, prekių ir paslaugų naudojimo audito programas ir atlikome savarankiškas audito procedūras šiose srityse. Be to, įvertinome apskrities vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai mažinti ir valdyti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl apskrities patikėjimo teise valdomo buvusios SDAALR valstybės turto valdymo

Auditoriai nustatė, kad 2005 m. gruodžio 31 d. apskrities apskaitoje iš viso užregistruota buvusio SDAALR turto už 3 546,5 tūkst. Lt, 2007 m. gruodžio 31 d. – už 15 101,3 tūkst. Lt. Apskritis 2006 m. nurašė netinkamas naudoti 7 cisternas, kurių bendra vertė 0,2 tūkst. Lt. Auditoriai, įvertinę apskrities viršininkui patikėjimo teise perduoto buvusios SDAALR valstybės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, Valstybės kontrolės 2007 m. gruodžio 13 d. raštu Nr. SK-(31-1.10)-193 „Dėl 2007 m. trijų ketvirčių finansinės atskaitomybės įvertinimo ir kitų nustatytų neatitikimų“ apskrities viršininką informavo apie nustatytus pažeidimus, klaidas ir kitus neatitikimus.

1. Dėl išlikusio SDAALR turto inventorizavimo ir teisinės registracijos teisėtumo bei pagrįstumo:

- 2005 metais ne visi subjektai, valdantys turtą panaudos teisėmis, pateikė apskričiai inventorizacijos aprašus, o apskrities atstovai tik nuo 2006 metų dalyvavo šio turto inventorizacijoje, nors Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintose Inventorizacijos taisyklėse³ nustatyta, kad ilgalaikio turto inventorizacija turi būti atliekama kasmet ir turtas inventorizuojamas jo buvimo vietoje;

- apskrities patikėjimo teise valdomoje teritorijoje, esančioje Radžiūnų k., Alytaus r., rastas nedidelis mūrinis statinys, neužregistruotas apskrities apskaitoje ir VĮ Registrų centro

² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2007-02-08 įsakymas Nr. V-30 „Dėl valstybinio audito 2007 metų programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 patvirtintos Inventorizacijos taisyklės, 4 ir 17 p.

Nekilnojamojo turto registre. Dėl to auditoriai negalėjo nustatyti, kam nuosavybės teise šis statinys priklauso;

- Alytaus aeroklubo pastatai ir statiniai, dėl kurių teisinės registracijos teisėtumo šiuo metu vyksta teisminiai ginčai, apskrities apskaitoje nėra užregistruoti, nes vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto inventorizavimo“⁴ nuostatomis, nekilnojamieji daiktai į apskaitą įtraukiami juos įregistravus Nekilnojamojo turto registre;

- apskritis, pagal minėto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo nuostatas⁵ patikėjimo teise valdanti orlaivius, neturėjo duomenų apie orlaivių teisinę registraciją, o Lietuvos Respublikos Civilinių orlaivių registre apskrities patikėjimo teise valdomų orlaivių savininku buvo užregistruotas Lietuvos aeroklubas (naudotoju – Alytaus aeroklubas);

2. Dėl išlikusio SDAALR turto apskaitos:

- pažeidžiant minėto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo nuostatas⁶ apskrities apskaitoje nebuvo užregistruotas 11 555,0 tūkst. Lt vertės ilgalaikis materialusis turtas: keturi žemės sklypai ir fekalinės kanalizacijos tinklai, esantys Santaikos g. 30 Alytuje, bei žemės sklypas, esantis Miškininkų g. 3 Alytuje;

- apskrities ilgalaikio turto apskaitos kortelėse nebuvo nurodyti ilgalaikį turtą identifikuojantys duomenys, kaip numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁷ patvirtintoje Turto apskaitos tvarkoje ataskaitai apie valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią turtą rengti;

- apskritis valstybės turto panaudos sutartį 2003 m. gegužės 26 d. Nr. 25/24 pasirašė su Lietuvos aeroklubu, tačiau nepasirašė turto perdavimo ir priėmimo akto, kaip nustatyta Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkoje⁸. Be to, auditoriai nustatė, kad faktiškai šį turtą naudoja Alytaus aeroklubas.

3. Dėl žemės sklypų panaudos sutarčių sudarymo su subjektais, panaudos pagrindais valdančiais buvusios SDAALR turtą:

- žemės sklypai, esantys Radžiūnų k., Alytaus r. ir Miškų g. 20 Varėnoje, nėra suformuoti ir neįregistruoti VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre, kaip numatyta Nekilnojamojo turto registro įstatyme⁹. Vadovaujantis Civiliniu kodeksu¹⁰, viešajame registre turi būti registruojami

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. vasario 4 d. nutarimas Nr. 125, 2.3 p.

⁵ Ten pat, 2 ir 3 p.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-02-04 nutarimas Nr. 125, 2.3 p.

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-09-10 nutarimu Nr. 1429 patvirtinta Turto apskaitos tvarka ataskaitai apie valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią turtą rengti, 7 p.

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimu Nr. 1890 patvirtinta Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarka, 11 p.

⁹ Nekilnojamojo turto registro įstatymas, 1996-09-24 Nr. I-1539, 9 str. 1 d. 1 p.

¹⁰ Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, 4.254 str. 1 d. 1p.

sandoriai, kuriais keičiamas registruojamo daikto teisinis statusas ar iš esmės keičiamos jo valdymo, naudojimo ir disponavimo juo galimybės;

- keturi žemės sklypai, kuriuose yra apskrities patikėjimo teise valdomi iš buvusios SDAALR perimti pastatai ir statiniai, esantys Santaikos g. 30 Alytuje, yra suformuoti ir įregistruoti VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre 2007 m. sausio–vasario mėn., tačiau panaudos sutartis su žemės sklypų naudotoju nebuvo sudaryta.

Atkreiptinas dėmesys, kad po auditorių pastebėjimo 2007 m. spalio 30 d. apskrities apskaitoje užregistruotas 11 555,0 tūkst. Lt vertės ilgalaikis materialusis turtas, o apskrities ilgalaikio turto apskaitos kortelėse 2007 m. gruodžio 31 d. nurodyti ilgalaikį turtą identifikuojantys duomenys. Be to, apskrities viršininkas 2007 m. gruodžio 29 d. raštu Nr. 3-2652-(1.22.), 2008 m. kovo 5 d. raštu Nr. 3-484-(1.22.) ir 2008 m. balandžio 18 d. raštu Nr. 3-822-(1.22.) „Dėl valstybinio audito rekomendacijų“ informavo, kad apskrities viršininko įsakymu yra sudarytas rekomendacijų įgyvendinimo planas ir paskirti atsakingi asmenys nustatytiems neatitikimams šalinti.

Apskirtyje dalis žemės sklypų, kuriuose yra apskrities patikėjimo teise valdomi iš buvusios SDAALR perimti pastatai ir statiniai, nėra suformuoti ir įregistruoti VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre, kaip numatyta Nekilnojamojo turto registro įstatyme¹¹.

Apskritis, patikėjimo teise valdanti orlaivius, nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl buvusios Savanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti turto inventorizavimo“ nuostatomis¹² – nenagrinėjo orlaivių teisinės registracijos teisėtumo ir pagrįstumo, nes Lietuvos Respublikos Civilinių orlaivių registre šių orlaivių savininku užregistruotas Lietuvos aeroklubas.

2. Dėl apskrities nekilnojamojo turto apskaitos

Auditoriai nustatė, kad apskritis ir struktūriniai padaliniai – žemėtvarkos skyriai nesilaikė Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo reikalavimų¹³, nes neužregistravo apskaitos registruose 1 748,8 tūkst. Lt įvykusių ūkinių operacijų – fiziniams ir juridiniams asmenims parduotų išsimokėtinai valstybinės žemės sklypų. Todėl apskrities suvestinio Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso 178 sąskaitoje „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ nenurodytas 1 748,8 tūkst. Lt debetinis įsiskolinimas, o 173 sąskaitoje „Atsiskaitymai su biudžetu“ – kreditinis įsiskolinimas.

¹¹ Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas, 1996-09-24 Nr. I-1539, 9 str. 1 d. 1 p.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-02-04 nutarimas Nr. 125, 1.2. p.

¹³ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574, 12 str. 4 d.

Apskrities suvestinio Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso 178 sąskaitoje „Atsiskaitymai su debitoriais ir kreditoriais“ nenurodytas 1 748,8 tūkst. Lt debetinis išskolinimas, o 173 sąskaitoje „Atsiskaitymai su biudžetu“ – kreditinis išskolinimas už fiziniams ir juridiniams asmenims parduotus išsimokėtinai valstybinės žemės sklypus. Todėl apskrities suvestinis Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas yra neteisingas.

3. Rekomendacija

Parduotus išsimokėtinai valstybinės žemės sklypus apskaityti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.

Apie valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimo vertinimą teisėtumo požiūriu apskritis informuota Valstybės kontrolės 2007 m. rugsėjo 14 d. raštu Nr. SK-(31-10.1)-124.

Apie vidaus kontrolės vertinimo rezultatus pavaldžiose biudžetinėse įstaigose apskritis informuota Valstybės kontrolės 2007 m. lapkričio 15 d. raštu Nr. SK-(31-11.1)-165 „Dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo“. Pažymėtina, kad apskričiai pavaldžios biudžetinės įstaigos nurodytas klaidas ir neatitikimus ištaisė ir rekomendacijas įgyvendino.

Apie administracijoje ir pavaldžiose biudžetinėse įstaigose nustatytas klaidas ir neatitikimus, vertinant 2007 metų trijų ketvirčių finansinę atskaitomybę, ir apie rekomendacijas jiems pašalinti apskritis informuota Valstybės kontrolės 2007 m. gruodžio 13 d. raštu Nr. SK-(31-1.10)-193 „Dėl 2007 m. trijų ketvirčių finansinės atskaitomybės įvertinimo ir kitų nustatytų neatitikimų“. Pažymėtina, kad administracija ir apskričiai pavaldžios biudžetinės įstaigos nurodytas klaidas ir neatitikimus ištaisė ir rekomendacijas įgyvendino.

Apskričiai pavaldžios biudžetinės įstaigos – Alytaus valstybiniai vaikų globos ir Alytaus sutrikusio vystymosi kūdikių namai, Merkinės pagrindinė ir Rudnios specialioji mokykla, Veisiejų pensionatas ir Valkininkų vaikų globos namai „Spengla“ – dėl atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų atitinkamai informuotos Valstybės kontrolės 2008 m. balandžio 17 d. raštais: Nr. SK-(1.11.1-31)-30, Nr. SK-(1.11.1-31)-29, Nr. SK-(1.11.1-31)-22, Nr. SK-(1.11.1-31)-21, Nr. SK-(1.11.1-31)-33 ir 2008 m. balandžio 21 d. raštu Nr. SK-(1.11.1-31)-34.

Apskritis dėl jai pavaldžiose biudžetinėse įstaigose atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų informuota Valstybės kontrolės 2008 m. balandžio 28 d. raštu Nr. SK- (1.10.1-31)-46 „Dėl atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų pavaldžiose įstaigose.“

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Lina Nalivaikienė